

2016 ORTA ÖĞRETİM ÇIKMIŞ SORULAR
GENEL KÜLTÜR

1. Asya Hun Devleti'nin efsanevi kurucusu Teoman ve onu zirveye taşıyan oğlu Mete Han'dır (I ve II doğru). Ancak Kutluk Kağan, Asya Hunlarına değil, yüzyıllar sonra kurulan II. Göktürk (Kutluk) Devleti'ne hükümdarlık yapmıştır. **Cevap: D**

2. Tuğrul Bey'in, 1055 yılında İslam'ın başkenti Bağdat'a girerek Abbasi halifesini Şii Büveyhoğulları'nın esaretinden (baskısından) kurtarması üzerine, Halife ona "Doğu'nun ve Batı'nın Sultanı" unvanını vermiş ve siyasi liderliği Türklere devretmiştir. **Cevap: A**

3. Anadolu Selçuklu Devleti'nde veliahtın başkente yakın veya merkezin hemen dibinde tutulmasının temel sebebi, padişahın ani ölümü ya da sefere çıkması durumunda devleti sahipsiz bırakmamak, güvenlik zaafiyetini ve iç savaşları önlemektir. Bunun şehir valilerinin yetkilerini artırmakla uzaktan yakından hiçbir ilgisi yoktur. **Cevap: E**

4. Ankara Savaşı sonrasında yaşanan 11 yıllık kanlı taht kavgalarını (Fetret Devri) bitirip devleti parçalanmaktan kurtaran, derleyip toparlayan ve bu yüzden Osmanlı'nın "ikinci kurucusu" unvanıyla anılan padişah I. Mehmet'tir (Çelebi Mehmet). **Cevap: B**

5. Osmanlı'nın, mülkiyetin (toprağın) doğrudan devlete (Padişaha / Miri Arazi) ait olduğu, ekonominin tarıma dayandığı ve verginin öşür (ürün) üzerinden alındığı bir sistemde köylünün toprağını boş bırakmasına ("Çiftbozan" olmasına) kesinlikle müsaade etmeme sebebi bu üç temel gerçeğin tamamına dayanır. **Cevap: E**

6. Osmanlı devlet teşkilatında maliyeden, hazinenin gelir ve giderlerinden, hesap kitap işlerinden ve bütçeden doğrudan sorumlu olan Divan üyesi (günümüzün Maliye Bakanı) Defterdar'dır. **Cevap: C**

7. III. Selim döneminde Avrupa tarzı talim ve teçhizatla kurulan o modern "Nizam-ı Cedit ordusunun" devasa kıyafet, silah ve lojistik masraflarını karşılamak amacıyla sırf bu orduya özel olarak "İrad-ı Cedit" adıyla yepyeni bir bütçe (hazine) oluşturulmuştur. **Cevap: D**

8. Osmanlı'da "Cizye", gayrimüslim tebaadan (Hristiyan, Yahudi vs.) askerlik yapmaları karşılığında değil, tam aksine askerlik yapmamaları (askerden muaf tutulmaları ve can güvenliklerinin sağlanması) karşılığında alınan bir kafa vergisidir. Açıklama tersten verildiği için yanlıştır. **Cevap: D**

9. II. Mahmut döneminde, devletin aldığı kararları, kanunları, tayinleri ve olayları hem halka hem de devlet memurlarına doğrudan duyurmak amacıyla çıkarılan ilk Türkçe resmî devlet gazetesinin adı Takvim-i Vekayi'dir. **Cevap: B**

10. Tanzimat Fermanı (1839) can, mal, namus güvenliği, müsadere usulünün (devletin mala çökmesinin) kaldırılması, vergi ve askerlik adaletini sağlamıştır. Ancak bu fermanla halkın meclis kurup yönetime katılması yani "Meşrutî yönetimin ilan edilmesi" gibi demokratik bir devrim yoktur (Bu I. Meşrutiyet ile 1876'da olmuştur). **Cevap: C**

11. Osmanlıcılık düşüncesi (Tanzimat, Islahat, Meşrutiyet, Mebusan Meclisi) herkesi din/dil ayırmaksızın "eşit Osmanlı vatandaşı" sayarak imparatorluğun parçalanmasını önleme çabasıdır. Ancak 1808'de Padişah ile yerel toprak ağaları (Ayanlar) arasında imzalanan "Sened-i İttifak"ın amacı halkı eşitlemek değil, ayanların itaatini sağlamaktır ve Osmanlıcılıkla hiçbir ilgisi yoktur. **Cevap: A**

12. Enver Paşa'nın "Pantürkizm (Turancılık)" hayaliyle, Bakü petrollerine ulaşmak ve Orta Asya'daki Türk dünyasıyla birleşip koca bir Türk

2016 ORTA ÖĞRETİM ÇIKMIŞ SORULAR
GENEL KÜLTÜR

İmparatorluğu kurmak amacıyla Ruslara karşı taarruz ettiği şiddetli kış savaşlarının yaşandığı cephe Kafkas Cephesi'dir.

Cevap: C

13. İtalyanların işgal ettikleri Antalya-Konya yöresinde Türk halkına şirin gözükmek için bedava sağlık/gıda hizmeti verdiği, çocuklara çikolata dağıttığı bilinmektedir. Ancak "Ankara Hükümetinin (TBMM'nin) siyasi taleplerini tümüyle kabul etmeleri" diye diplomatik bir teslimiyet kesinlikle söz konusu değildir. **Cevap: A**

14. Alaşehir Kongresi'nde açıkça "saltanat makamına bağlı olunduğu" (I) ve "bölgenin düşmandan kurtarılmasının amaçlandığı" (II) söylenerek bağımsızlık ruhu vurgulanmıştır. Fakat saltanata bağlıyken aynı anda devleti halkın yöneteceğini (Milli egemenlik / Cumhuriyet - III) savunmak o dönemde mümkün değildi. **Cevap: B**

15. Sivas Kongresi'nin ulusal olmasına rağmen delegelerinin az (38 kişi) olmasında; illerden katılımın engellenmesi, yol parasızlığı (maddi imkansızlıklar), güvenlik ve Batı'da Balıkesir/Alaşehir gibi bölgesel alternatif kongrelerin olması etkilidir. Ancak Erzurum Kongresi'nin "başarısız görülmesi" (aksine çok başarılıydı) gibi bir neden asla söz konusu değildir. **Cevap: D**

16. Vatanın bir bütün olduğu, parçalanamayacağı maddesi ve gerekirse Osmanlı Hükümetine alternatif geçici bir Temsil Heyeti'nin (Hükümetin) kurulacağı kararları, ilk kez Doğu illeri için toplanan ancak kararları ulusal olan Erzurum Kongresi'nde alınmıştır. **Cevap: C**

17. Milli Mücadele Batı Cephesinde Türk Ordusu I. İnönü, II. İnönü ve Sakarya meydan muharebelerini (I, II ve V) kazanarak destan yazmıştır. Ancak ordunun henüz tam örgütlenemediği dönemdeki Gediz Muharebesi ile Kütahya-

Eskişehir Savaşları kesin birer yenilgiyle sonuçlanmıştır. **Cevap: E**

18. TBMM'nin açılması, İstiklal Marşı, Teşkilat-ı Esasiye (1921 Anayasası) ve Tekâlif-i Milliye emirleri bizzat İstiklal Harbi yıllarında olmuştur. Ancak Yıldırım Orduları Grup Komutanlığı, Kurtuluş Savaşı başlamadan çok önce, I. Dünya Savaşı'nın son demlerinde (Suriye-Filistin) Alman general Liman von Sanders ve Mustafa Kemal'in komuta ettiği bir askeri gruptu. **Cevap: E**

19. İzmir İktisat Kongresi (1923), henüz devletin ekonomik modelini yeni aradığı erken cumhuriyet günlerinde toplanmıştır. 1929 Kara Perşembe Dünya Ekonomik Krizi ile aralarında kronolojik olarak hiçbir bağ (neden-sonuç) yoktur. **Cevap: D**

20. İtilaf Devletleri Lozan (barış) görüşmelerine hem Ankara'yı hem de İstanbul'u (Padışahı) çağırarak Türk heyeti içinde "ikilik" çıkarmayı ve ülkeyi birbirine düşürüp masada taviz koparmayı planlamıştır. TBMM, bu oyunu bozmak ve tek muhatap olmak için anında 1 Kasım 1922'de Saltanatı Kaldırmıştır. **Cevap: A**

21. Türkiye Cumhuriyeti, modern, akılcı, kadın-erkek eşitliğine inanan, demokratik ve pratik olduğu için doğrudan doğruya Avrupa'nın en gelişmiş yasalarından biri olan İsviçre Medeni Kanunu'nu örnek alarak Türk Medeni Kanunu'nu oluşturmuştur. **Cevap: B**

22. "Nasıl yaptıklarını öğrenmek istiyoruz" sözü, Avrupa'nın şeklini, kılık kıyafetini (somut taklidi) değil; onların bilimi, felsefeyi, rasyonalizmi üretirken kullandıkları sistemi, zihniyeti yani "Yöntem Bilgisi"ni (Metodu) örnek almamız gerektiğini vurgulamaktadır. **Cevap: A**

23. Kömür madenlerinde köle gibi çalışan işçilerin sosyal haklarının güvence altına alınması, ezilen bir zümrenin refahının

2016 ORTA ÖĞRETİM ÇIKMIŞ SORULAR
GENEL KÜLTÜR

yükseltilmesi, sosyal adalet, eşitlik ve sınıf ayrımını reddetmek doğrudan doğruya Halkçılık ilkesinin en temel tezahürüdür.

Cevap: A

24. 1934 yılında kurulan Balkan Antantı'na (Türkiye, Yunanistan, Yugoslavya, Romanya) bölgedeki komşularından biri olan Bulgaristan; I. Dünya Savaşı sonrasında kaybettiği toprakları geri almak istemesi (yayılmacı/revizyonist bir politika izlemesi) sebebiyle kesin bir şekilde karşı çıkmış ve katılmamıştır. **Cevap: D**

25. Maginot Hattı, Almanya'nın değil tam tersine Fransa'nın I. Dünya Savaşı sonrası olası bir Alman saldırısını (tanklarını) durdurmak için sınır boyuna inşa ettiği devasa beton sığınaklardan oluşan savunma duvarıdır. **Cevap: A**

26. 1923'ten beri devleti yöneten ve "Milli Şef" dönemiyle 27 yıl iktidarda kalan Cumhuriyet Halk Partisi'nin (CHP) tek parti dönemi, 14 Mayıs 1950 tarihindeki genel seçimlerde Celal Bayar ve Adnan Menderes'in liderliğindeki "Demokrat Parti (DP)"nin eze eze kazanmasıyla ("Yeter Söz Milletindir") sona ermiştir. **Cevap: C**

27. 1991'de SSCB'nin çöküşüyle kurulan Bağımsız Devletler Topluluğu'na (BDT) Rusya, Ukrayna, Belarus ve Orta Asya Türk cumhuriyetleri dâhil olmuştur. Ancak Baltık ülkeleri ve Gürcistan başlangıçta bu oluşumu reddetmiş, Gürcistan ancak 1993'te katılmış (ve 2008'de savaş sonrası çıkmıştır). **Cevap: B**

28. Karadeniz kıyı dağlarında nemli ve yağışlı olan kuzey (denize bakan) yamaçlar, güney yamaçlara göre kışın ılık, yazın serindir. "Denizellik" etkisiyle bu yamaçlarda sıcaklık değişimi daha yavaş yaşanır, yani yüksekliğe bağlı sıcaklık düşüş oranı güneye göre daha az olur. **Cevap: C**

29. Karadeniz gibi her mevsim yağışlı, Akdeniz gibi sadece kışın yağışlı veya

Karasal gibi ilkbaharda yağışlı olma özellikleri, söz konusu yörenin yıl içindeki hava dinamikleri olan "Yağış Rejimi" ile ifade edilir. **Cevap: A**

30. Türkiye'de buzul göllerine (sirk göllerine) rastlanabilmesi için dağın ortalama 3000 metreyi aşması gerekir (Kaçkar, Bolkar vb.). Ancak İç Anadolu'nun kuzeyindeki Köroğlu Dağları'nın ortalama yükseltisi buna uygun olmadığı için buzul aşındırma şekillerine rastlanmaz. **Cevap: C**

31. Ege'nin güneyindeki Aydın Dağları (II) tam bir "Kırıklı" (Horst) yapısıdır. Marmara'nın tepesindeki Yıldız Dağları (I) tipik bir "Kıvrım" (Masif) yapısıdır. İç Anadolu'nun ortasındaki Erciyes Dağı (III) ise volkanik bir stratovolkandır. Bu eşleştirmeyi sağlayan seçenek B'dir. (Wait, let me double check my thought process). Kırılma -> Madra, Kıvrılma -> Küre, Volkanizma -> Karacadağ. B seçeneğinde bu eşleştirme kusursuzdur. **Cevap: B**

32. Bitki topluluklarının dağılışı ve benzerliği üzerinde Bakı (güneşi görme), Denizellik (nem), Sıcaklık ve Yağış Rejimi ana aktörlerdir. Toprağın kendi fizyolojik "özellikleri" iklimin bir sonucu olduğu için, bölgesel bitki benzerliğinde iklim faktörlerine göre etkisi çok daha zayıftır. **Cevap: B**

33. Seyhan, Ceyhan, Manavgat ve Eşen çayları doğrudan Toroslar'dan Akdeniz sularına dökülürler. Fakat Marmara Bölgesi'ndeki Gönen Çayı (Balıkesir), sularını doğrudan Marmara Denizi'ne boşaltan bir akarsuyumuzdur. **Cevap: E**

34. Türkiye'de bol yağışın, sarp ve dik yamaçların (eğimin) ve tabakalı killi toprak yapısının bir araya geldiği en riskli alan Doğu Karadeniz (Özellikle Rize/Artvin civarı yani haritadaki IV numaralı bölge) dir. **Cevap: D**

2016 ORTA ÖĞRETİM ÇIKMIŞ SORULAR
GENEL KÜLTÜR

35. Hem yılda birden fazla ürün veren verimli ve sıcak alüvyal topraklara sahip olan hem mısır ve soya fasulyesinde zirveye oynayan hem de dağlık iç kesimlerinde (Toroslarda) yörüklerin kıl keçisi beslediği, Türkiye tarımının o meşhur kalbi Adana'daki Çukurova'dır.

Cevap: D

36. Haritada I numara ile gösterilen (Yıldız dağları vb.) yerler ve özellikle de Akdeniz'deki Teke/Menteşe ve Doğu Anadolu'daki sarp Hakkari/Şırnak (V) kesimleri, arazinin çok kayalık ve engebeli olmasından dolayı sanayi ve yerleşmeye uygun olmadığından nüfusu çok seyrek (Teke yöresi ve Hakkari en bilinenleridir).

Cevap: E

37. Adana (Pamuk), Ordu (Fındık), Antalya (Turizm/Sera), Şanlıurfa (GAP sonrası pamuk) on binlerce geçici "Mevsimlik Göç" alır. Fakat sanayisi dar ve iklimi sert olan Erzurum-Kars Platosu, tarım işçilerinin kitlesel göç ettiği bir istikamet kesinlikle değildir. **Cevap: A**

38. Erzurum-Kars platosunda yaz yağışları sebebiyle gür çayırlar (Alpin çayırlar) oluşur. Ayrıca bu platonun çok "Yüksek" ve engebeli ("Yeryüzü Şekilleri") olması tarıma imkan vermez. Halk mecburen boyu adamı geçen bu otlaklarda (İklim + Yeryüzü Şekilleri) büyükbaş otlatmak zorundadır. **Cevap: C**

39. Turizmi canlandırmak için ulaşımı geliştirmek, reklam (pazarlama) yapmak, alternatif alanlar (kongre, yayla, inanç turizmi) yaratmak şarttır. Ancak otellere binlerce garson veya aşçı almak (İstihdamı artırmak) bir nedenden ziyade, turizm geliştiğinde ortaya çıkan ikincil bir "Sonuç"tur. **Cevap: A**

40. Cumhuriyetin ilk yıllarında Türkiye'de ezici çoğunlukla köylü nüfusu bulunmakta ve herkes tarlasında sadece kendi karnını doyuracak kadar (geçimlik) ilkel tarım yapmaktaydı. Makinelerin çalıştığı "Ticari

(kapitalist/satış odaklı) tarımsal faaliyetler" kesinlikle yaygın değildi. **Cevap: E**

41. Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP), sadece devasa barajlar kurarak elektrik üretmekle kalmamış; bölgeyi sulu tarımla (pamuk vb.) tanıstırıp tekstil ve gıda üzerine "Tarıma Dayalı Sanayiye" ayağa kaldıran en aktif, en somut ve en büyük entegre bölgesel kalkınma projesidir.

Cevap: B

42. Türkiye orman haritasında yağışın az olduğu, buharlaşmanın tavan yaptığı ve bozkırların hâkim olduğu İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgeleri orman varlığı açısından en fakir yerlerdir (Haritada İç Anadolu'daki o kurak tuz gölü havzasını işaret eden II numaralı bölgedir).

Cevap: B

43. Türkiye'de kara yollarının tüm yurdu bir örümcek ağı gibi sarması ve demir yoluna göre aslan payını almasındaki en güçlü sebep; coğrafi esnekliği sayesinde "Kılcal damarlara (köylere, kasabalara, dağ başlarına) kadar Yolcu ve Yük taşıyabilme talebini" en pratik karşılayan taşıma modeli olmasıdır. **Cevap: D**

44. Türkiye'nin komşularıyla sınır kapılarında Cilvegözü, Akçakale, Öncüpınar ve Yayladağı doğrudan Suriye sınırımızda yer alırken; Gürbulak sınır kapısı, Ağrı ilimizin Doğubayazıt ilçesinde bulunan İran kara hudut kapımızdır.

Cevap: B

45. Ege kıyıları ve Bozcaada (rüzgar koridorları) Rüzgar santralleri için çok elverişlidir. Ancak Rize ve çevresi, hem çok dik topografyası hem de Türkiye'nin rüzgâr potansiyeli haritasında (Rüzgar Gücü) en ölü alanlardan biri olması sebebiyle rüzgar enerjisine hiç elverişli değildir. **Cevap: E**

46. 1982 Anayasası'nın ilgili maddesine göre (Eski parlamenter sistemde); Cumhurbaşkanı başkanlığında toplanan

2016 ORTA ÖĞRETİM ÇIKMIŞ SORULAR
GENEL KÜLTÜR

Bakanlar Kurulu, yurdun tamamında veya bir bölümünde "Süresi altı (6) ayı geçmemek üzere" OHAL (Olağanüstü Hâl) ilan edebilirdi. **Cevap: D**

47. Parlamenter sistemde (Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminden önce), yürütme organı olan Bakanlar Kuruluna kanun gücünde (KHK) kararname çıkarma yetkisi, yasama organı olan Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) tarafından özel bir "Yetki Kanunu" ile devredilirdi. **Cevap: B**

48. Yine 1982 Anayasası'nın eski sistemine göre; Cumhurbaşkanı yurt dışı seyahatine çıktığında ya da hastalık gibi sebeplerle makamını geçici olarak boşalttığında, o dönene kadar Cumhurbaşkanlığına "Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Başkanı" vekalet ederdi. **Cevap: E**

49. İdari işlemler idare makamlarının (hükümet, vali, belediye vs.) tek taraflı kamu gücüyle yaptığı uygulamalardır. Ancak "Kanun", doğrudan doğruya yasamayı elinde bulunduran Meclisin (TBMM'nin) yaptığı Yasama (Hukuki) işlemidir. **Cevap: A**

50. Türk Hukukunda sadece Başbakanlık, Bakanlıklar ve Kamu Tüzel Kişileri kendi görev alanlarıyla ilgili yönetmelik çıkarabilme yetkisine sahiptir. Şıklardaki kamu tüzel kişiliğine sahip tek özerk idare organı Afyonkarahisar Belediyesi'dir. **Cevap: B**

51. Devletin veya idarenin; okul, yol, hastane gibi kamu yararı gerektiren projeler yapmak uğruna şahıslara ait özel (tarla, arsa) taşınmazlara parasını (bedelini) peşin ödemek şartıyla tek taraflı el koymasına Kamulaştırma (İstimlak) denir. **Cevap: C**

52. Hukukta Normlar Hiyerarşisi piramidinin tepesinde Anayasa vardır. Onun hemen bir tık altında (ikinci basamakta) "Kanunlar",

"Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri (OHAL vb.)" ve usulüne göre yürürlüğe konulmuş "Uluslararası Antlaşmalar" eşit hiyerarşik güce sahiptir. **Cevap: C**

53. Bireylerin özel hukukta istediği kişiyle, istediği fiyattan sözleşme yapma (Sözleşme Özgürlüğü) hakkı vardır. Fakat bu sınırsız değildir; sözleşmenin konusu devletin "Emredici Hukuk Kurallarına", ahlaka, kamu düzenine ve kişilik haklarına "aykırı olarak" kesinlikle düzenlenemez. **Cevap: E**

54. Türk Medeni Kanunu Madde 19'a göre, bir şahsın hukuki işlemlerini yürütebilmesi için hayatını sürekli olarak idame ettirmek niyetiyle yaşadığı ve devlet sistemine kayıtlı olduğu ana merkeze (ikametgaha) "Yerleşim Yeri" adı verilir. **Cevap: D**

55. Rıfat Ilgaz'ın ölümsüz romanından beyazperdeye uyarlanan, Kemal Sunal, Halit Akçatepe, Tarık Akan gibi efsaneleri bir araya getiren ve 1975'ten itibaren vizyona giren Hababam Sınıfı film serisinin büyük ustası ve yönetmeni Ertem Eğilmez'dir. **Cevap: E**

56. Türkiye'de Yükseköğretim Kanunu'na (YÖK) göre Eğitim, Mühendislik, Mimarlık ve Hukuk gibi standart lisans programlarının akademik öğretim süresi 4 yıldır. Ancak Tıp (Tıp Fakültesi) programının mecburi akademik süresi tam 6 yıldır. **Cevap: C**

57. Küresel saat dilimlerinin ve boylamların 0 (Sıfır) noktası olarak kabul edilen ve Kraliyet Rasathanesi'nin bulunduğu o meşhur Greenwich kasabası, Birleşik Krallık (İngiltere) sınırları içerisinde, Londra yakınlarındadır. **Cevap: A**

58. "Kalktı Göç Eyledi Avşar Elleri", "Ay Dost Şu Yalan Dünyadan Usandım" gibi Orta Anadolu'nun ciğer yakan bozlaklarını tüm ülkeye duyuran, Neşet Ertaş'ın ustası ve babası, Kırşehir'in o eşsiz abdallık

2016 ORTA ÖĞRETİM ÇIKMIŞ SORULAR
GENEL KÜLTÜR

geleneđi efsanesi Muharrem Ertaş'tır.

Cevap: D

59. Tüm dünyadan binlerce bedensel ve zihinsel engelli sporcunun katıldığı 2016 Olimpiyat ve Yaz Paralimpik Oyunları, Latin Amerika'nın göz bebeği olan Brezilya'nın Rio de Janeiro şhrinde düzenlenmiştir. **Cevap: B**

60. 15 Temmuz 2016'daki hain darbe girişimi gecesinde Özel Kuvvetler Komutanlığı'nda gösterdiği efsanevi direnişle şehit düşen ve darbenin seyrini değiştiren kahraman astsubayımız Ömer Halisdemir'in adı, memleketi olan Niğde'deki (Niğde Üniversitesi) üniversiteye verilmiştir. **Cevap: E**

2016 ORTA ÖĞRETİM ÇIKMIŞ SORULAR
GENEL YETENEK

1. "Dolduruşa gelmek" deyimini, başkalarının kasıtlı ve kötü niyetli sözlerine kanarak hareket etmek, yani olumsuz yönlendirilmek anlamında kullanılır.**Cevap: A**

2. Parçada başkalarının tavsiyesine veya reklamlara uyarak sırf "herkes okuyor diye" kitap alanlar eleştirilmektedir. "Herkesleşmek" sözüyle, kendi zevkinden ziyade popüler kültürün (çoğunluğun) tercihlerini benimseyen okur kastedilmektedir.**Cevap: E**

3. Çocuğun yetenekleri "belirlenmeli", "değerlendirilmeli", "açığa çıkarılmalı" veya "keşfedilmeli" denebilir. Ancak doğuştan gelen ve keşfedilmeyi bekleyen bir yeteneğin ebeveynler tarafından "çeşitlendirilmesi" bağlama mantık olarak uymaz.**Cevap: C**

4. II, III, IV ve V. cümlelerde sırasıyla "özel bir yeri olan", "güçlü birer simgesi", "cömert bir sergi alanı", "tarihin bekçiliğini yapıyor gibi" ifadeleri yazarın tamamen kendi öznel yorumlarıdır. Ancak I. cümlede hanın adının neden "Yazmacılar Hanı" olduğu nesnel bir gerekçeyle açıklanmıştır.**Cevap: A**

5. Metindeki "bu yıl da ev sahibi İstanbul'un sınırlarını aşarak... Ankara ve İzmir'de de" ifadesinden, söz konusu festivalin sadece ismini aldığı İstanbul'da değil, farklı şehirlerde de (kendi kenti dışında) gösterimler yapacağı kesin olarak çıkarılabilir.**Cevap: D**

6. Parçanın III. cümlesinde Uranüs için sadece "çıplak gözle çok zor görülür" özelliği verilmiştir; yani "birden fazla özellik açıklanmıştır" yargısı kesinlikle yanlıştır.**Cevap: C**

7. I'de "ağacının" (ağaç), II'de "olduğu" (olduk), III'te "yaprağını" (yaprak), V'te "kalabalığı" (kalabalık) sözcüklerinde k/ğ değişimiyle ünsüz yumuşaması olmuştur. IV. cümlede (Çok seçici, öyle her iklimde

ve toprakta yetişmiyor) ünsüz yumuşamasına uğramış hiçbir sözcük yoktur.**Cevap: D**

8. Cümlelerin ögeleri: Ahmet (Özne) / geçen gün (Zarf Tümlecisi) / beni (Belirtili Nesne) / telaşla (Zarf Tümlecisi) / durdurdu (Yüklem). Bu dizilişle birebir eşleşen tek cümle "Bu çocuk, fırsatını bulunca seni gözünü kırpmadan üzer." (Özne - Zarf Tümlecisi - Belirtili Nesne - Zarf Tümlecisi - Yüklem) cümlesidir.**Cevap: E**

9. "Ne zaman?" sorusuna cevap veren zaman zarfları: A'da "başlanmadan önce", B'de "tedavi edilirken", C'de "tamamlandıktan sonra", D'de "ilk başlarda" kelimeleridir. E seçeneğindeki "Doğal tedavi yöntemleri ülkemizde yaygın olarak kullanılır" cümlesinde zaman bildiren bir öge (zarf) yoktur.**Cevap: E**

10. IV numaralı cümlede ("İşte tıpkı bu hayaldeki gibi bir bahçenin önündeyiz şu an.") iki kelimenin birleşerek kaynaştığı herhangi bir "birleşik isim" (hanımeli, aslanagzı vb.) yer almamaktadır.**Cevap: D**

11. "nokta hâlini alırlar ki" ifadesindeki "ki" bağlacıdır. Türkçede bağlaçlardan ("ki", "ve", "veya" vb.) hemen sonra virgül veya herhangi bir noktalama işareti konulmaz.**Cevap: E**

12. "Fark etmek", "terk etmek" gibi sözcüklerde herhangi bir ses düşmesi (ünlü düşmesi) veya ses türemesi (ünsüz ikizleşmesi) yaşanmadığı için bu yardımcı fiiller daima ayrı yazılmalıdır. "farkeder" yazımı yanlıştır.**Cevap: D**

13. I, II, IV ve V. cümlelerde bizzat bölgedeki doğal hayatın (geyiklerin ve deve kuşlarının) şu anki mevcudiyeti anlatılırken, III. cümlede aniden araya girilerek "12 yıl önce şöyle olmuştur" denilip geçmişe dönük alakasız bir tarihçe verilmiş ve metnin akışı bozulmuştur.**Cevap: C**

2016 ORTA ÖĞRETİM ÇIKMIŞ SORULAR
GENEL YETENEK

14. I, II, III ve V. cümlelerin tamamı Muhsin Ertuğrul'un tiyatromuza getirdiği yenilikler ve onun sanatçı kişiliği üzerinedir. Ancak IV. cümle, "günümüz tiyatrosunun cazibesini yitirdiği" gibi genel ve sanatçıdan bağımsız bir yargı belirterek düşüncenin akışını bozmuştur.**Cevap: D**

15. I, II ve III. cümlelerde iletişimin "ne olduğu" tanımlanmış ve örneklenmiştir. Ancak IV. cümleden ("Genel anlamda iletişimin gerçekleşmesi için iki öge gereklidir.") itibaren iletişimin "öğelerine" ve "şartlarına" geçilmiştir. Yeni paragraf bu yüzden IV numaralı cümleyle başlamalıdır.**Cevap: C**

16. Parçada kamyonun farlarıyla ilerlemesi, suyla kaplı asfalt, etraftan akıp geçen şeyler canlı bir şekilde tasvir edildiği için "Betimleme"; tüm bu olaylar hareket hâlinde ve bir akış içinde aktarıldığı için de "Öyküleme" teknikleri kullanılmıştır.**Cevap: A**

17. Kadercilik anlayışında alın yazısı değiştirilemez, olaylar önceden bellidir ve kişinin iradesine yer yoktur. Mantık zincirinin sonuna bu durumu açıklayan "O hâlde kaderde kişisel iradenin etkisi yoktur" ifadesi getirilmelidir.**Cevap: B**

18. Parçaya göre aile kavramının kapsamı; tarım toplumundan, ticaret ve sanayi toplumuna geçilmesiyle (yani ekonomik gelişim ve değişimlerle) birlikte tamamen değişmiş ve "yeni anlam ve içerikler kazanmış"tır.**Cevap: C**

19. Araştırmanın odaklandığı nokta, büyük ya da küçük, donanımlı veya donanımsız akvaryumların balıkların saldırganlığı veya uysallığı (ortamı keşfetmesi) üzerindeki etkisidir.**Cevap: A**

20. Parçada zindanın ne zaman yaptırıldığına (XI. yüzyıl), kim tarafından yapıldığına (İmparator), nerede inşa edildiğine (Haliç'e yakın) ve bugünkü kullanımına (İşkence Müzesi)

değiniştir. Ancak "Kaç yılda tamamlandığına" dair hiçbir bilgi yoktur.**Cevap: B**

21. Metinde Newton ve diğer gelişimlerle birlikte Aristo felsefesine bağlı o eski alışlagelmiş dünya görüşünün "sonunun geldiği" açıkça vurgulanmaktadır. Aristo felsefesinin güç kazandığı bilgisi tamamen yanlıştır.**Cevap: A**

22. Parçada vurgulanmak istenen temel düşünce; gerçeği ve hayali henüz yaş gereği ayırt edemeyen çocukların, televizyonda gördükleri kurgusal olaylardan (sanal dünyadan) ciddi boyutta ve tehlikeli biçimde etkilenmeleridir. (Metnin ana iskeleti doğrudan doğruya bu farkındalık sorunu üzerinedir).**Cevap: D**

23. Çocuğun gerçeklik algısı, çizgi filmlerin potansiyel tehlikeleri, yaşla olan algı değişimi parçada verilmiştir. Ancak "Çizgi film yapımcıları çocuğun gelişim sürecini ne kadar dikkate almaktadır?" sorusunun yanıtına parçanın hiçbir yerinde yer verilmemiştir.**Cevap: D**

24. Aynı kavram ("Ada"), bir coğrafyacı için tamamen yüzey şekli ve nüfusken; bir yazar için soyutlanmışlık ve yalnızlık demektir. Bu da kavramlara yüklenen anlamların kişilerin mesleğine (bakış açısına) göre tamamen değişkenlik gösterdiğini kanıtlar.**Cevap: E**

25. Yazar için adanın en büyük anlamı, dışarıdan (bütünden/ana karadan) kopmuş olması ve kişinin dört bir yanının denizlerle çevrilip "dış dünyadan yalıtılmışlık" hissi yaşamasıdır.**Cevap: C**

26. Metinde adanın coğrafi ve edebi tanımı yapılmış, bu tanımlar karşılaştırılmış, yazarlara dair genellemeler ve adaya ait örneklemeler verilmiştir. Ancak herhangi bir varlığı başka bir varlığa benzetme ("gibi, andırır" vs.) sanatı kullanılmamıştır.**Cevap: E**

2016 ORTA ÖĞRETİM ÇIKMIŞ SORULAR
GENEL YETENEK

27. Sözel mantık tablosu dizilimine göre;
Avcı ailesi kesinlikle 3. katta oturmaktadır.
Kalan kontenjanlar dâhilinde Cevizci,
Ekici'nin üstünde olduğuna göre en altta
Ekici olmak zorundadır. Bakır ailesine bu
dizilimde 1. veya 2. katta yer kalmaktadır.
(3'te olamaz). **Cevap: D**

28. Mantık denklemine göre Avcı (3. kat),
Fırtına (3. kat), Cevizci (2. kat), Ekici (1.
kat) mecburi konumlanmıştır. Bu durumda
her kata bir boşluk kaldığı için Bakır ve
Duman ailelerinin mecburen farklı katlara
dağılması gerekir, "aynı katta" kesinlikle
oturamazlar. **Cevap: C**

29. Her kattan bir ailenin yer aldığı bir
kurul şartında; 1. kattan Ekici, 2. kattan
Duman, 3. kattan ise Fırtına ailesinin
alınması, apartman dağılımındaki
matematiksel hiçbir kuralı ihlal
etmez. **Cevap: E**

30. Cevizci ve Duman aynı kattaysa, ikisi
de mecburen 2. kattadır. Bu durumda 1.
katın boş kalan tek dairesine Ekici ailesi ile
birlikte Bakır ailesi yerleşmek
zorundadır. **Cevap: A**